

Digivahvat korkeakouluopiskelijat – ammattikorkeakoulu ja yliopisto yhteistä työkalua kehittämässä

Hannele Niemi, HTM, lehtori, opinto-ohjaaja, Vastuulliset palvelut, Lapin ammattikorkeakoulu

Satu Uusiautti, KT, professori (kasvatustiede, erityisesti kasvatopsykologia), Lapin yliopisto

Asiasanat: vahvuudet, digitaaliset taidot, hyvinvointi, korkeakouluopiskelija

Vahvuusperustaisuutta digiympäristöihin

Esittelemme tässä artikkelissa Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston yhteisen ESR-rahoitteisen Korkeakouluopiskelijan digitaidot+ -hankkeen osana rakennettavaa digivahvuustyyppimittaria ja siihen liittyviä harjoitteita. Korkeakouluopiskelijan digitaidot+ -hankkeen suunnittelun taustalla vaikuttivat ensinnäkin havainnot pandemia-ajan etäopiskelun aikaisista haasteista, kuten yhteisöllisyyden puute ja vuorovaikutuksen kapeneminen, opiskelun suunnittelun ja itsensä motivoimisen ongelmat sekä muut hyvinvointiin liittyvät uhkat. Tärkein sysäys hankkeelle oli kuitenkin digitaalisten oppimis- ja työskentelyympäristöjen väistämätön lisääntyminen ja monimuotoistuminen tulevaisuudessa (ks. esim. [Digivisio 2030](#)) ja halu tukea korkeakouluopiskelijoiden toimintavalmiuksia ja hyvinvointia niissä. Hanke on osa LUC-korkeakoulukonsernin yhteistä strategista Study+ -kehittämistyötä, jonka tavoitteena on vahvistaa opetusta ja oppimista erilaisissa oppimisen ympäristöissä hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukien.

Hankkeen tavoitteena on kiinnittää huomiota heterogeeniseen opiskelija-ainekseen ja tuottaa konkreettisia välineitä ja työkaluja digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen. Hankkeessa tuotettavat työkalut ovat kaikille avoimia ja tukevat digioppimistaitoja, digihyvinvointia ja tieto- ja viestintäteknisiä kompetensseja. Digivahvuudet sijoittuvat näistä digihyvinvointitaitojen osa-alueelle.

Digivahvuuksilla viittaamme positiivisen psykologian tutkimusta edustavaan vahvuusajatteluun. Inhimilliset vahvuudet ymmärretään sellaisina yksilöllisinä ominaisuuksina, joita on jokaisesta löydettävissä ja jotka ovat opittavissa ja kehitettävissä (ks. esim. Niemiec & McGrath 2019). Vahvuudet kertovat siitä, millaisia olemme parhaimmillamme: hyödyntäessämme erityisiä vahvuksiamme koemme suurta tyydytyksen tunnetta ja uppoutumista, jopa flow-tilaa (Csikszentmihalyi 2008; Seligman 2011). Vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen pönkittävät hyvinvointiamme ja antavat pohjan myönteisten valintojen tekemiseen elämässä - parhaimmillaan siis ne ovat tie kukoistukseen (Seligman 2011; Uusiautti 2019).

Digivahvuuksiin paneutuessamme nojasimme aiempaan Lapin yliopiston ja Lapin ammattikorkeakoulun yhteishankkeeseen nimeltä [VAHTO – Vahvuusperustainen tulevaisuusohjauksen kehittäminen](#). VAHTO-hankkeessa tuotettiin monipuolista materiaalia korkeakouluopiskelijoiden vahvuusperustaiseen ohjaukseen (Hyvärinen ym. 2021), ja tätä ideaa jatkoimme myös laajentaen vahvuusperustaisuutta digiympäristöissä toimimiseen korkeakouluopintojen osana.

Kohderyhmänä Korkeakouluopiskelijan digitaidot+ -hankkeessa ovat kaikki korkeakouluopiskelijat, mutta erityisesti he, jotka kokevat tarvitsevansa tukea digiympäristöissä toimimiseen. Hanke kestää 31.1.2023 saakka ja sen tuloksena saadaan Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston opiskelijoille monipuolinen digivalmiuksia tukeva työkalupakki. Mikä parasta: työkalut ovat muillekin avoimesti käytettävissä!

Digivahvuustyyppejä etsimässä

Digityyppien 'löytyminen' ja digityyppien vahvuudet

Tavoittemme on luoda digivahvuustyyppimittari, joka antaa opiskelijalle tietoa siitä, minkälaiset vahvuudet häntä ilmentävät digiympäristöissä toimiessaan. Käytännössä rakennamme opiskelijoille testin, jossa on erilaisia väittämiä siitä, mikä heitä kuvaa parhaiten digiympäristöissä toimiessaan. Oleellisinta on se, että testi saa tekijän pohtimaan digiympäristöissä toimimista eri näkökulmista ja ymmärtämään myös muiden toimintaa paremmin. Tietääksemme tällaista digivahvuustyyppimittaria ei ole aiemmin luotu, joten olimme aivan uuden asian äärellä toimeen ryhtyessämme.

Aloitimme digivahvuustyyppien etsimisen pohtimalla ensiksi erilaisia vahvuusjaotteluja. Luontevimmalta tuntui nojata Seligmanin ja kumppaneiden (2004) universaalien hyveiden ja luontenvahvuuksien jaotteluun, joka on muun muassa [VIA-mittarin pohjana](#). Kyseisessä jaottelussa erotetaan kuusi hyvekokonaisuutta (viisaus, rohkeus, inhimillisyys, oikeudenmukaisuus, kohtuullisuus ja henkisyys), joita toteutetaan erilaisten vahvuuksien avulla. Hyveet olisivat voineet luoda pohjan myös digivahvuustyypeille, mutta lopulta testin käytettävyyden ja informatiivisuuden kannalta pidimme mielekkäänä etsiä toisenlaista vahvuustyyppi- jaottelua.

Orin, Greenbergerin ja Millikenin (2021) tutkimus luontenvahvuuksien ilmenemisestä korkeakouluopettajien online-opetuksessa innoitti meidät yhdistämään erilaisia vahvuuksia myös digivahvuustyyppiä etsiessämme. Or ja kumppanit (2021) hyödynsivät Petersonin ja Seligmanin (2004) viisijaottelua pidättyväisyyteen, älyllisiin, ihmistenvälisiin, emotionaalisiin ja vakaumuksellisiin vahvuuksiin. Tämäkin tuntui kuitenkin meidän tarkoitusperiimme liian monelta, joten aloimme rohkeasti luoda uutta jaottelua.

Lopulta päädyimme kolmeen tyyppiin, joihin saimme sijoitettua alkuperäisen vahvuusjaottelun kaikki 24 vahvuutta. Digivahvuustyyppi 1:n ominaisvahvuuksia ovat luovuus, uteliaisuus, oppimisen ilo, näkökulmanottokyky, arviointikyky, harkitsevuus, kauneuden ja erinomaisuuden arvostus. Tällä hetkellä tyyppin työnimi on “Digiviisas”. Digivahvuustyyppi 2:n ominaisvahvuuksia ovat ystävällisyys, rakkaus, johtajuus, ryhmätyötaidot, reiluus, rehellisyys, sosiaalinen älykkyys, anteeksiantavaisuus ja huumorintaju. Tyyppiä kutsumme “Digisosiaaliseksi”. Digivahvuustyyppi 3:n ominaisvahvuuksia ovat urheus, toiveikkuus, itsesäätely, innostus, vaatimattomuus, vakaumuksellisuus, kiitollisuus ja sinnikkyys. Tämä tyyppi kantaa työnimeä “Digisisukas”.

Digivahvuustyyppeihin liittyvät väittämät ja testin rakenne

Kun digivahvuustyyppit ja niihin liittyvät kuvaukset olimme työstäneet, rakensimme niiden pohjalta kullekin tyyppille kymmenen väittämää, jotka kuvaavat kyseistä tyyppiä. Testipilotointia varten väittämät tallennettiin Exceliin kolmeen osioon digivahvuustyyppikohtaisesti. Tarkoituksena oli, että osallistuja tekee itsearviointia, kuinka hyvin kukin väittämä kuvaa häntä itseään asteikolla 1–4 (1 = hyvin vähän; 4 = erittäin hyvin).

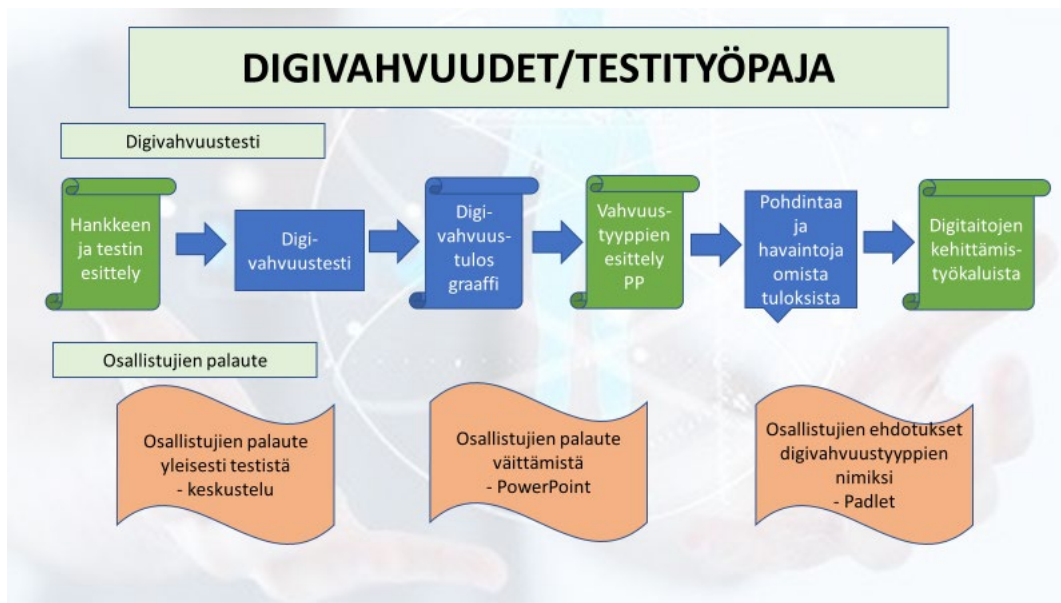
Kun osallistuja oli tehnyt itsearvioinnin, Excelin toisella välilehdellä hän pääsi näkemään tuloksen eli digivahvuustyyppinsä, siihen liittyvän pistemäärän sekä piirakan, jossa oli eri vahvuustyyppien jakautuminen visuaalisesti.

Lopullinen digivahvuustesti toteutetaan Wordpress-ympäristössä sinne soveltuvalla työkalulla.

DIGIVAHVUUSTESTIN PILOTOINTI

Kun olimme rakentaneet digivahvuustestin kokonaisuudessaan, päädyimme testipilotoimaan sen toimivuutta palautteen saamiseksi. Toteutimme testipilotoinnin kahdesti. Ensimmäiseen testipilottiin osallistuivat Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijajayhdistys Rotkon EtEne-hankkeen kolme toimijaa. Toiseen testipilotointiin osallistui kaksi Lapin ammattikorkeakoulun ja kaksi Lapin yliopiston opiskelijaa.

Alla on kuvattu (Kuvio 1) testityöpajan eteneminen.

Kuvio 1. Digivahvuustestin testityöpajan toteutus

Hankkeen ja testin yleisesittelyn jälkeen osallistujat täyttivät sähköpostiin saamansa digivahvuustestin. Tämän jälkeen he siirtyivät tutustumaan omaan testitulokseensa. Esittelimme heille digivahvuustyyppit. Kukin osallistuja sai kommentoida omaa tulostaan ja siitä heränneitä ajatuksia. Lopuksi esittelimme digityökalupakkiin mahdollisesti tulevia digitaalisten kehittämis-työkaluja.

Digivahvuustestin jälkeen pyysimme palautetta yleisesti testistä, väittämistä sekä ehdotuksia digivahvuustyyppien nimiksi. Osallistujat pitivät testiä ajatuksia herättävänä ja hyödyllisenä omien digivahvuuksien selvittämisessä. Palautteiden pohjalta itsearviointiskaala laajennettiin asteikolle 1–6. Lisäksi positiivisista väittämistä muutettiin osa negatiiviksi sekä tarkasteltiin

kriittisesti, että väittämät erottuvat selkeästi toisistaan. Alkuperäisessä testissä väittämät olivat digivahvuustyyppittäin ryhmiteltyinä, mutta lopulliseen versioon väittämät sekoitetaan.

Lopuksi: Vahvuusajattelu taipuu moneen

Digivahvuustestin tavoitteena on herättää osallistuja ajattelemaan omien digitaitojensa vahvuuksia ja toisaalta huomaamaan niiden kehittämistarpeita. Testin tuloksen yhteydessä opiskelija saa myös vinkkejä siihen, miten hän voisi tunnistaa vahvuuksiaan paremmin sekä miten kehittää digivahvuuksiaan ja -taitojaan.

Digivahvuustyökalun ja muiden hankkeissa toteutettavien työkalujen kehittäminen jatkuu Korkeakouluopiskelijan digitaidot+ -hankkeessa. Tavoitteena on, että oppija saa omien digitaitojensa kehittämiseen erilaisia vahvuus- ja digitaitotyökaluja. Uskomme, että työkalut tuottavat varmuutta ja hyvinvointia opintoihin sekä evästävät myös tulevaisuuteen: samat taidot ovat tarpeen myös opintojen jälkeen astuttaessa tulevaisuuden työelämän monimuotoisiin työskentely-ympäristöihin.

Lähteet

Hyvärinen, S., Kangastie, H., Löf, J., Rautio, K., Riponiemi, N., & Uusiautti, S. 2021. Vahvuusperustaisen tulevaisuusohjauksen kehittämismatka ja VAHTO-malli Lapin korkeakouluissa. Rovaniemi: Lapin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-337-294-8>

Niemiec, R. M. & McGrath, R. E. 2019. The power of character strengths. Appreciate and ignite your positive personality. VIA Institute on Character.

Csikszentmihalyi, M. 2008. Flow: The psychology of optimal experience (10th ed.). New York, NY: HarperPerennial.

Or, J., Greenberger, S. & Milliken, M. A. 2021. Character strengths and ethical engagement in online faculty. Journal of Academic Ethics, <https://doi.org/10.1007/s10805-021-09428-y>.

Peterson, C. & Seligman, M. E. P. 2004. Character strengths and virtues: A handbook and classification. Oxford University Press.

Seligman, M. E. P. 2011. Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being. New York, NY: FreePress.

Seligman, M. E. P., Steen, T., Park, N. & Peterson, C. 2005. Positive psychology progress. American Psychologist Vol. 60 No. 5, 410–421.

Uusiautti, S. 2019. Tunnista vahvuutesi ja menesty. Helsinki: Kirjapaja.